

mindre i Udlandet, og da navnlig forsaavidt der er Tale om Examenkarakteren. Den Betragtning, som andetsteds og vistnok ogsaa her i Lovforslagets § 6 er den, som bestandig har foretrukket, og som efter min Opfattelse maa erkjendes for rigtig, er sikker den, at man ikke vil udelukke sig fra at søge Dygtigheden og at kunne benytte den, hvor man end kan finde den. Det er maasse ønskeligt, at denne Tanke ogsaa maa finde sit Udtryk i fremtidige Lovgivningsbestemmelser. Naar det i Lovforslagets § 4 hedder, at det rets- og statsvidenskabelige Fakultet normeres med 8 Professorer, nemlig 5 i Lovhyndighed, 2 i Statsøkonomi og Statistik og een endnu, skal jeg med Hensyn til Antallet af Professorer i Lovhyndighed, som her er foreslaaet, sige, at naar Folkethinget skal danne sig en Mening derom, hvorvidt det foreslaaede Antal af juridiske Professorer eller hvilket som helst andet Antal vil være tilstrækkeligt og ønskeligt, forekommer det mig, at dette forudsætter, at Folkethinget tillige danner sig en Mening om, hvad der bør fordres af de Studerende til juridisk Embedsexamen, hvilke Krav der i saa Henseende bør stilles; thi derefter kan det jo først bedømmes, hvilket Arbejde der maa paahvile Professorerne, og i hvor stort Antal disse da bør normeres. Med Hensyn til det Spørgsmaal, hvad man kan, og hvad man bør fordre af de juridiske Studerende ved deres Examen, stilles Fordringerne meget forskjelligt, og jeg tror ogsaa, at der i saa Henseende er ikke ringe Afvigelse mellem Tilstanden hos os og Tilstanden flere Steder i Udlandet. Syd for os stiller man den Fordring til den juridiske Studerende ved hans Examen, at han skal godtgjøre, at han har erhvervet sig saadanne Kundskaber, som gjøre ham skikket til at anvendes i de Embedsstillinger, hvortil hans Examen kvalificerer ham. Med andre Ord, naar den Vedkommende har taget sin Examen, har han derved aflagt Bævis for at være skikket til at gaa ud som juridisk Embedsmand og forstaa at udføre de Spørg, der paaligger ham som saadan. Det er jo ikke den Fordring, man stiller her hjemme. Som bekendt, er hos os den juridiske Examen aldeles theoretisk, og den, der fra den senere gaar ud i Embede som juridisk Embedsmand, maa se, naar han kommer til praktisk Gjerning, at sætte sig ind i den og erhverve sig de Kundskaber, som udfordres dertil, Kundskaber, som kun i ringe Maal og paa ingenlunde fyldestgjørende Maade gives ham gennem hans Studier, og gennem hvad der fordres til hans Examen, Noget, som Studiet heller ikke giver sig ud for at give. Jeg skal ikke komme ind paa her, og det vilde maasse ogsaa ligge for langt fra, hvad der passende kunde være Tale om ved en Iste Behandling, nærmere at undersøge, hvilken Fordring der er den rette, hvilken Fordring der hensigtsmæssigst bør stilles til et Stu-

dium, enten at det bør gjøre den Studerende istand til at overtage den Gjerning, hans Examen kvalificerer ham til, eller kun bør give ham en theoretisk Udbannelse og overlader til ham siden at finde sig til Rette i praktisk Gjerning og tilægne sig, hvad dertil behøves; men i noget Forbindelse dermed staar dog Spørgsmaalet om Examenkommissioner, et Spørgsmaal, der blev berørt saavel af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm) som ogsaa af den ærede sidste Læser, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Gooz). Det er bekendt, at Folkethinget længe har ønsket Examenkommissioner indsatte, og at man ikke har været saa heldig der at se dette Ønskes Realisation opnaaet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds nævnte og fremhævede i sit Foredrag forskjellige Omstændigheder, som efter hans Mening gjorde det vanskeligt og betænkeligt i de juridiske Fag at indføre Examenkommissioner. Jeg hørte med stor Interesse det ærede Medlems Foredrag; men det forekom mig dog, at der var Et og Andet i samme, som idetmindste efter min Opfattelse ikke godt kan staa sin Prøve. Det ærede Medlem nævnte saaledes, at, dersom det var Meningen, at de Studerende skulde vedblive at søge Universitetet, vilde det være en Uretfærdighed imod dem, naar man vilde lade dem examinere af Andre end deres Lærere, af Andre, end de juridiske Professorer, thi de kunde da ikke vide, hvad der egentlig fordredes af dem. Det ærede Medlem betonede den Sætning, at det vilde være en Uretfærdighed, der ved Indførelsen af Examenkommissioner vilde begaas mod de Studerende, saa stærkt, at han gjentagende fremhævede, at det var en Sandhed, en ubestridelig Sandhed. Ja, dersom det er Tilfældet, maa man sige, saa begaar man næsten overalt i den øvrige Verden en overordentlig stor Uretfærdighed mod de Studerende, thi udenfor de skandinaviske Lande er det mig ikke bekendt, — det kan være, det er Tilfældet, men jeg hender det ialtsald ikke — navnlig ikke i de germaniske Lande, at de juridiske Studerende nogetsteds examineres af deres Professorer; de blive examinerede af Examenkommissioner, hvad enten Examinatorerne føre dette Navn eller ikke. Vi ere flere heri Salen, der tidligere ere blevne examinerede paa den Maade, deriblandt jeg (Udførelse af Gooz), og som jeg hører ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Gooz), saa vi have jo havt ganske god Leilighed til at danne os en Mening derom. Det er ganske vist, at man ikke ved en saadan Leilighed, saaledes som her hos os, veed, hvad man kan blive examineret i. Her veed man det sikkert ganske nøie. Professorerne holde deres Forelæsninger, disse forlanges igjen; dem maa man lære og kunne reproducere, og om jeg end